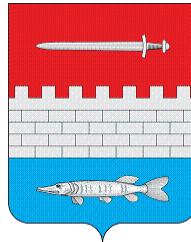

**СОВЕТ ТУБЫЛГЫТАУСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Ул.Молодежная, д.73,
с. Тубылгы тау,423181

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТУБЫЛГЫТАУ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

Яшъләр урамы, 73
Тубылгы Тау авылы,423181

тел.: (8-84348) 3-82-58, факс: (8-84348) 3-82-44, Tub.Nsm@tatar.ru

**Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Тубылгы Тау авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

2020 елның «10» апреле

№ 65-150

“Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда” Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерацииндә муниципаль хезмәт түрүнда» 02.03.2007 ел, №25-ФЗ, «Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль законнар, муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексы 25.06.2013 ел, №50-ТРЗ һәм муниципаль норматив—хокукий актны законнарга туры китерү максатыннан, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРӘ:

1. “Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда”гы Нигезләмәне яңа редакциядә расларга (Күшүмтә итеп бирелә).

2. Тубәндәге караплар үз көчен югалткан дип танырга:

- Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлеге Советының 2009 елның 5 марта 25-121 нче номерлы “Тубылгы Тау авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы Нигезләмә хакында” каары;

- Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлеге Советының 2017 елның 1 февралендәгى 22-56 нчы номерлы “Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлеге Советының 2009 елның 5 марта 25-121 нче номерлы каары белән расланган «Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы Нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында”га каары;

- Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлеге Советының 2009 елның 5 марта 25-121 нче номерлы каары белән расланган “Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы Нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында” 2017 елның 27 июнендейгэ 28-69 нчы номерлы каары;

- Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлеге Советының 2017 елның 30 сентябрендәге 32-76 нчы номерлы «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлеге Советының 2009 елның 5 мартаunda 25-121 нче номерлы карары белән расланган "Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турыйндағы Нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында" карары;

- Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлеге Советының 2019 елның 10 маенданы 52-126 нчы номерлы «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлеге Советының 2009 елның 5 мартаunda 25-121 нче номерлы карары белән расланган "Яңа Чишмә муниципаль районы Тубылгы Тау авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турыйндағы Нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында" карары.

3. Өлөгө карарны "Интернет" мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендәге "Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталы"нда (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга (халыкка житкерәргә) <http://novosheshminsk.tatarstan.ru>.

4. Өлөгө карарның үтәлешен контролъдә тотуны үз ёстемә алам.

Яңа Чишмә муниципаль районы
Тубылгы Тау авыл жирлеге башлыгы

Ф.Ф. Исмагилов

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Тубылгы Тау авыл жирлегенде Советының
2020 елның «10» апреле №65-150
Карапына күшүмтә

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы
Тубылгы Тау авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында»
Нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Тубылгы Тау авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы өлдөр Нигезләмә (алга таба – Нигезләмә) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Тубылгы Тау авыл жирлегендә (алга таба – Жирлек) муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәгә мөнәсәбәтләрне җайга сала

1.2. Муниципаль хезмәт-ул гражданнарның һөнәри эшчәнлеге, ул дайми нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән Авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында биләүче муниципаль хезмәт вазыйфаларында башкарыла.

1.3. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы- аның исеменнән вәкаләтләрен яллаучы вәкиле (эш бирүче) башкара торган Авыл жирлеге.

1.4. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) булып Жирлек башлыгы, жирлекнең Башкарма комитеты Житәкчесе яки эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат була ала.

2 бүлек. Муниципаль хезмәт.

2.1. Жирлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәтнең сайланулы вазыйфасында башкарылучы эшчәнлеге муниципаль хезмәт булып саналмый.

2.2. Муниципаль хезмәт-гражданнарның һөнәри эшчәнлеге, ул дайми нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

2.3. Муниципаль хезмәткәр-федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлекнең муниципаль норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча жирлек бюджеты акчалары исәбеннән түләнә торган хезмәт хакына вазыйфаларны башкаручы граждан.

2.4. Жирле үзидарә органнарының, сайлау комиссиясе аппаратының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

2.5. Жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып исәпләнми.

3 бүлек. Муниципаль хезмәтнең хокукый нигезе.

3.1. Авыл жирлегендәге муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон," Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында" Татарстан Республикасы Законы, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый

актлары, муниципаль берәмлек Уставы, әлеге Нигезләмә, башка муниципаль хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.2. Жирлекнәң муниципаль хезмәткәрләренә(алга таба-муниципаль хезмәткәр) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында"Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнары гамәленә кагыла.

4 бүлек. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары.

4.1. Жирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары:

- 1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге;
- 2) Россия Федерациисе дәүләт телен белгән гражданнарның муниципаль хезмәткә тигез үтеп керүе һәм женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мәлкәтенә һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәткә, инануларына, жәмәгать берләшмәләренә карауларына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә хезмәт башкаруның тигез шартлары;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлеге һәм компетентлығы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылығы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүмат алу мөмкинлеге;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә карата төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий һәм социаль якландырылышы;
- 9) үз вазыйфаи бурыйчларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылығы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш эшчәнлеге.

5 бүлек. Муниципаль хезмәт вазыйфалары.

5.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы-Жирлекнәң жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнәң сайлау комиссиясе аппаратында, жирлек Уставы нигезендә, жирле үзидарә органы, ТР Яңа Чишмә муниципаль районы сайлау комиссиясе яисә муниципаль вазыйфаны биләп торучы зат вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итү буенча вазыйфаларның билгеләнгән даирәсендә барлыкка килә торган вазыйфа.

5.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

5.3. Муниципаль хезмәт вазыйфалары тубәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югры вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең баш вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкөн вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

5.4. Муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына карата күрсәтелгән вазыйфаларның квалификация таләпләренә туры килүе, муниципаль хезмәтнең һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең тиешле вазыйфаларына куела торган квалификация таләпләренә бәйле рәвештә аңлана.

5.5. Жирлекнәң жирле үзидарә органнарында, сайлау комиссиясе аппаратында муниципаль хезмәт вазыйфаларының туры килүе Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарының үзәк аппаратларында Татарстан Республикасы дәүләт

граждан хезмәте вазыйфалары реестрында каралган вазыйфалар исемлеге буенча билгеләнә.

5.6. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының нисбәте муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы Кодексы белән билгеләнгән.

6 бүлек. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре.

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һәнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук эш биরүче (эш бирүче) вәкиленең тиешле карапы булган очракта - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә, белемнәргә һәм күнекмәләргә ия булу таләп ителә..

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәkle белгечлек, юнәлеш буенча муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәk булган һәнәри белем дәрәжәсенә, яисә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәkle әзерлек юнәлеше буенча эш стажына квалификация таләпләре әлеге бүлекнең З өлешендә билгеләнгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәk булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсенә һәм төренә бәйле рәвештә аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белән шулай ук белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен тубәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һәнәри белем дәрәжәсенә: югары, баш һәм эйдәп баручы төркем вазыйфалары өчен югары белем булу; югары белем яки урта һәнәри белем-вазыйфаларының өлкән һәм кече төркемнәре өчен;

2) муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажы дүрт елдан да ким булмаган;

муниципаль хезмәтнең төп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.

4.2020 елның 1 октябренә кадәр авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (сәркәтибе) вазыйфасын биләү өчен муниципаль хокукий актлар нигезендә һәнәри белем дәрәжәсенә карата квалификация таләпләре урта һәнәри белем һәм муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажы - ике елдан да ким булмаган яки өч елдан да ким булмаган эш стажыбулырга мөмкин. 2020 елның 1 октябреннән соң әлеге Нигезләмәнең 7 пунктындағы 7.2 пунктының 1 өлешендә каралган әлеге вазыйфаны биләү өчен квалификация таләпләре муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендейге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексының 42 статьясындағы 4 өлеше нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукий актларда каралган тиешле квалификация таләпләре буенча 2020 елның 1 октябренә кадәр вазыйфага билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә қагылмый».

5.2022 елның 1 гыйнварына кадәр муниципаль хокукий актларда муниципаль хезмәт вазыйфаларының өлкән һәм (яки) кече төркемнәре вазыйфаларын биләүчеләрнең һәнәри белем дәрәжәсенә карата квалификация таләпләре куелмаган булырга мөмкин (урта гомуми белем булганды), муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча хезмәт вазыйфаларына «Татарстан Республикасында тәртип саклау буенча жәмәгать пунктлары турында» 2015 елның 25 апрелендәге 33-ТРЗ номерлы

Татарстан Республикасы Законы нигезендә жәмәгать тәртибен тәэммин итүдә катнашу шарты белән»;

6. Муниципаль хезмәт стажына яисә әйдәп баручы, өлкән һәм кече төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу юнәлеше буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнми.

7. Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

8. Муниципаль район (шәһәр округы) җирле администрациясе башлыгы вазыйфасына контракт буенча билгеләнә торган кандидатларга өстәмә таләп итеп, идарә итү эшчәнлеге тәҗрибәсе кимендә биш ел билгеләнә. Әлеге бүлектәидарә эшчәнлеге астында оешма житәкчесе, житәкче урынбасары, дәүләт органы, муниципаль орган, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләре вазыйфаларында эшләү аңлашила. Ҙирле администрация башлыгы вазыйфасына контракт буенча билгеләнә торган кандидатларга өстәмә таләпләр Яңа Чишмә муниципаль районы Уставы белән дә билгеләнергә мөмкин.

9. Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә: муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләу өчен әзерлек юнәлеше буенча-ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча бер ел эш стажы.

10. Әгәр зат контракт буенча җирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнсә, Яңа Чишмә муниципаль районы Уставы һәм Татарстан Республикасы законы белән җирле администрация башлыгы вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

7 бүлек. Муниципаль хезмәткә керү

7.1. Муниципаль хезмәткә 18 яшькә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы Кодексы нигезендә, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр сыйфатында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 15 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган гражданнар керергә хокуклы.

7.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны башкарганда жәнес, раса, милләт, чыгышына, мәлкәти һәм вазифа хәленә, яшәү урынына, дингә, инануларга, жәмәгать берләшмәләренә карауга, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса туры яки турыдан-туры чикләүләр, яисә өстенлекләр билгеләу рәхсәт ителми.

7.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тубәндәге документлар тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу турындагы үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзalanган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсендә, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) белем дәрәжәсе турында документ;

6) Мәжбүри пенсия иминиятенең иминият таныклығы, хезмәт килешүе(контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую түрүнде таныклық;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле заттар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы түрүнде медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы ел өчен керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрүнде белешмәләр;

10.1) муниципаль хезмәткәр,муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы гражданин "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендәге булган сайлары һәм (яки) сайттагы битләренең адреслары түрүнде, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек бирүче мәгълүматлар түрүнде яллаучы вәкиленә тапшыра:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы гражданәшкә кергәндә - муниципаль хезмәткә кергән ел алдыннан өч календарь ел эчендәге мәгълүмат;

2) муниципаль хезмәткәр-әлеге мәгълүматны тапшыру елына кадәр ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү қысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

Әлеге бүлекнең 10.1) пунктында күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәт вазыйфасына дәгъва қылучы гражданнар тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисап елыннан соң килуче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. Әлеге бүлекнең 10.1) пунктында күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән форма буенча тапшырыла.

Эшкә алучы вәкиле карары буенча, аның вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләре муниципаль хезмәт вазыйфасына дәгъвачылар һәммуниципаль хезмәткәрләртарафыннан "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә урнаштырылган һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны эшкәртәләр, шулай ук әлеге бүлекнең 10.1) пунктында каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылығын тикшерәләр.

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

7.4. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнде» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт түрүнде 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин. Аерым муниципаль берәмлекләрдә федераль законнар белән граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә бирелә торган белешмәләрне тикшерүгә ёстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

7.5. Әлеге Нигезләмәнең 7.5 статьясында каралган тикшерү барышында гражданың муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән гражданы муниципаль хезмәткә алушдан баш тарту сәбәпләре түрүнде язма рәвештә хәбәр ителә.

7.6. Гражданың муниципаль хезмәткә керүе хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтиҗәсендә, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнде»2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

7.7. Гражданың муниципаль хезмәткә керүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бируч) вәкиленең тиешле акты белән рәсмиләштерелә.

7.8. Муниципаль хезмәткә көргөндә эшкә алуучы вәкиле (эш бируч) һәм муниципаль хезмәткәр хезмәт килешүе яклары булып торалар.

8 бүлек. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

8.1. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгендә хезмәт килешүе төзелүгә кадәр конкурс үткәрелегә мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъвачыларның һөнәри дәрәҗәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гамәлгә ашырыла.

8.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру тәртибе Жирлек Советы карары белән билгеләнә. Конкурсны үткәру тәртибе аның шартларын, аны үткәру датасы, вакыты һәм урыны турында белешмәләрне, шулай ук хезмәт килешүе проектын конкурс үткәрелгән көнгө кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча бастыруны күздә тотарга тиеш. Муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясе әгъзаларның гомуми саны һәм аны формалаштыру тәртибе Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

8.3. Эш бируч вәкиле (эш бируч) хезмәт килешүе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

9 бүлек. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше

9.1. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар теркәлә.

9.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттән азат иткәндә аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль берәмлекнең соңғы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясендә саклана.

9.3. Жирле үзидарә органын, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгендә муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясен ликвидацияләгендә, аның шәхси эше жирле үзидарәнен ликвидацияләнгән органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе функцияләре тапшырылган муниципаль берәмлекнен жирле үзидарә органына, сайлау комиссиясенә, яисә аларның хокукий дәвамчыларына саклауга тапшырыла.

9.4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.5. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары-муниципаль хезмәткәрнең биләгендә вазыйфасы буенча бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә яллаучы (эш бируч) вәкиленә кирәклө һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы мәгълүмат.

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары Россия Федерациясе законнары нигезендә, Россия Федерациясе Хезмәт Кодексының 14 бүлгегендә каралган үзенчәлекләре белән әшкәртелергә тиеш.

10 бүлек. Муниципаль хезмәткәр таныклығы

10.1. Жирлекнең муниципаль хезмәткәренә билгеләнгән үрнәктәге таныклык бирелә.

10.2. Муниципаль хезмәткәр таныклыгы аның статусын һәм вазыйфаи вәкаләтләрен раслый торган рәсми документ булып тора. Таныклыкта муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы турында белешмәләр бар.

10.3. Таныклык формасы, муниципаль хезмәткәрләргә таныклыкны рәсмиләштерү, бирү, саклау һәм муниципаль хезмәтне башкарудан туктаган очракта таныклыкны тапшыру тәртибе ТР Яңа Чишмә муниципаль районы Башлыгының муниципаль норматив хокукий акты белән раслана.

11 бүлек. Муниципаль хезмәткәрләрнең аттестациясе

11.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

11.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;

2) 60 яшькә житкәннәр;

3) йөклө хатын-кызлар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча отпускада яки балалар өч яшькә житкәнче бала карау буенча отпускада булган затлар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан соң гына аттестацияләргә мөмкин;

5) вакытлыча хезмәт килешүе(контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

11.3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасына туры килүе яки туры килмәве турында карап чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән аларның вазыйфасынүстерү турында, ә кирәк булганда, аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш биругә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

11.4. Аттестация нәтижәләре буенча эш бирүче вәкиле (эш бирүче) аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен бүләкләү турында, яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән аттестация көненнән бер айдан да артык булмаган вакыт эчендә вазыйфасын төшерү турында карап кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем алу өчен жибәрү турында тәкъдимнәр бирә ала.

11.5. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфасында түбәнәйтләр каршы булуы яки аның ризалыгы белән башка муниципаль хезмәт урынына күчерү мөмкинлеге булмаган очракта, эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле, аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житәрлек булмау сәбәпле, аттестация узганнын соң бер айдан да артмаган срокта аны муниципаль хезмәттән азат итәргә мөмкин. Күрсәтелгән вакыт узганнын соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки аны әлеге аттестация нәтижәләре буенча вазыйфасын түбәнәйтү рөхсәт ителми.

11.6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

11.7. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәру турындагы Нигезләмә муниципаль хокукий акт белән муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәру турындагы Типлаштырылган нигезләмә нигезендә, муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы Кодексына 4 нче кушымта нигезендә раслана.

12 бүлек. Муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннары.

12.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һәнәри әзерлеге дәрәҗәсeneң муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

12.2. Жирлекнең муниципаль хезмәткәрләренә муниципаль хезмәткәрләрнең һәнәри әзерлеге дәрәҗәсeneң муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә торган тубәндәгे класс чиннары бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә -1, 2 яки 3 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын башкаручыларга -1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең эйдәп баручы вазыйфаларын башкаручыларга - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә -1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләп торучыларга - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

Сыйныф чиннарын бирү, саклау һәм мәхрум иту тәртибе «Россия Федерациясенә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 елдагы 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы, башка законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

13 бүлек. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

13.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата кереме муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан, шулай ук айлық һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) тора.

13.2. Өстәмә түләүләргә тубәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлық өстәмә;

2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлық өстәмә;

3) түләү тәртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алыш, яллаучы вәкиле (эш би्रүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биренмәрне үтәгән өчен премияләр;

4) айлық акчалата бүләкләү;

5) класс чины өчен айлық өстәмә;

6) еллық түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;

7) матди ярдәм.

13.3 Муниципаль хокукий актларда, Россия Федерациисе Бюджет кодексы белән билгеләнгән таләпләрне үтәп, шулай ук тубәндәгә өстәмә түләүләр каралырга мөмкин:

1) нормага салынмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлық компенсация түләүләре;

2) төп хезмәт вазыйфаларына хокукий актларга һәм хокукий актлар проектларына хокукий экспертиза үткәрю, хокукий актлар проектларын әзерләү һәм редакцияләү, югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында визалау (юридик эш өчен өстәмә) көргән муниципаль хезмәткәрләргә айлық түләү);

3) фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәҗәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәҗәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлық өстәмә;

4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфа и окладка айлық өстәмә.

13.4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләгән өчен вазыйфаи окладка Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда, күләмнәрдә һәм тәртиптә айлық өстәмә түләү билгеләнә.

13.5. Жирлекнең жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хакы күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек Советы чыгара торган муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

14 бүлек. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

14.1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата хезмәт хакын саклап, ел саен бирелә торган отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпустан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

14.2. Еллык төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамында бирелә.

14.3. Ел саен бирелә торган өстәмә отпусклар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык түгел), шулай ук федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очракларда бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен ел саен түләнә торган өстәмә отпуск биру тәртибе һәм шартлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

14.4. Хезмәт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында ел саен хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен өстәмә түләүле отпуск бирелә.

14.5. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 21 статьясына үзгәрешләр керту хакында» 2017 елның 1 маенданы 90-ФЗ номерлы Федераль закон үз көченә кергән көнгә ел саен файдаланылмый калган отпусклар яисә бу отпускларның бер өлеше булган муниципаль хезмәткәрләр өчен аларны куллану хокуки, шулай ук ел саен кулланылмый калган отпусклар яки бу отпускларның бер өлеше өчен акчалата компенсация түләү хокуки саклана.

14.6. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңданы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясы таләпләре нигезендә (хәзерге Федераль закон редакциясендә) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында «Федераль законның 21 статьясына үзгәрешләр керту хакында» 2017 елның 1 маенданы 90-ФЗ номерлы Федераль закон үз көченә кергән көнне муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган түләүле отпускларның дәвамлылығы, яңа хезмәт елыннан башлап исәпләнә.

14.7. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләнә торган отпуск өлешләп бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш.

14.8. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле карары белән, акчалата түләүдән башка, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата түләүдән башкаял бирелә.

15 бүлек. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

15.1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәге хокукларга ия.:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә үсү шартлары белән танышу;
- 2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартлар белән тәэммин иту;
- 3) хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындағы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт) нигезендә хезмәт өчен түләү һәм башка түләуләр;
- 4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;
- 5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр керту өчен мәгълүмат һәм материаллар алу;
- 6) үз ихтыяры белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста катнашу;
- 7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукий акт нигезендә ёстәмә һәнәри белем алу;
- 8) шәхси мәгълүматларын яклау;
- 9) үз эшеңнең барлық материаллары, һәнәри эшчәнлек турында бәяләмәләр һәм башка документлар белән, аларны шәхси эшкә керткәнче танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшкә жәлеп иту;
- 10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һәнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һәнәр берлекләре төзү хокукуын да кертеп, берләшмәгә керү;
- 11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән аларны бозу очрагында судка шикаять бирү;
- 12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэммин иту.

16 бүлек. Жирлекнең муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

16.1. Муниципаль хезмәткәрнең бурычлары:

- 1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын, муниципаль берәмлек Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэммин итәргә;
- 2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәү;
- 3) вазыйфаи бурычларын башкарганды, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурыйчларны тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен тәэммин итәргә;

6) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкил итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурыйчларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм абуена кагылышлы белешмәләрне таратмаска;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурыйчларны үтәү өчен бирелгән мәлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм гайлә әгъзалары турында белешмәләрне тапшырырга;

9) яллаучының (эш бирүчегә) вәкиленә Россия Федерациясе гражданлығыннан чыккан көндә Россия Федерациясе гражданлығыннан чыгу яисә чит ил дәүләтәе гражданлығы алган көнне чит ил гражданлығы алу турында хәбәр итәргә;

10) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) яллаучы (эш бирүче) вәкиленә вазыйфа йөкләмәләрен башкарганда мәнфәгатьләр каршылығына китерергә мөмкин булган шәхси кызықсынучанлык турында язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чараптар күрү турында хәбәр итәргә.

16.2. Муниципаль хезмәткәр аңа тапшырылган хокук бозучы йөкләмәне үтәргә тиеш түгел. Тиешле житәкчедән, муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмә алган очракта, муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган федераль законнар һәм Россия Федерациясene башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, муниципаль хокукий аклар нигезләмәләрен күрсәтеп, язма рәвештә житәкчегә тапшырырга тиеш.Әлеге йөкләмә житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәудән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка тартылалар.

16.3. Тубәндәге очракларда гражданин муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтне башкарырга тиеш түгел:

1) аны закон көченә кергән судның карары белән эшкә сәләтсез яисә мөмкинлеге чикләнгән дип тану очрагында;

2) аны закон көченә кергән суд карары буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурыйчларны үтәү мөмкинлеген юкка чыгара торган жәзага тарту;

3) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкил итүче белешмәләргә кертү процедурасын үтүдән баш тарту, әгәр дә граждан дәгъва итә торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яки муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи вазыйфаларны башкарку мондый мәгълүматларны куллану белән бәйле булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яки аны узуга комачаулаучы һәм медицина оешмасы бәяләмәсе белән расланган авыру булу. Диспансерлаштыруны узу тәртибе, мондый авырулар исемлеге һәм медицина оешмасын тәзү рәвеше Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) жирлек башлыгы белән якын туганлык һәм туганлык (әти- әниләре, ире яисә хатыны, балалары, кыз һәм ир туганнары, шулай ир яки хатынның бертуганнары, кыз

həm ip tughannda, eti- eniləre, həm balacları), əgər münicipal xəzmət vəzifəsi biləy ələge vəzifəni zətək münicipal xəzmət kərgətirildi-turda bəysinuq bəyləp bula, yaşı əgər də münicipal xəzmət vəzifəsi biləy turda-turda bəysinuq yağı alarndı berseñən kontrol də totuna bəyləp bula;

6) Rusiya Federasiyası граждандылыгын түктü, мünicipal xəzməttə bulyrda mömkin bula Rusiya Federasiyası халықara şartnaməsendə katnaşuchy bula ilneç chit il граждандылыгынna bash tartru, Rusiya Federasiyası халықara şartnaməsendə katnaşuchy bula magan chit ilneç гражданыna daimi yaşay xokukyın raslauchy яşı Rusiya Federasiyası гражданыныç chit il dəyüləte territoriyasendə daimi yaşay xokukyın raslauchybaşka dokument alu, anyıq nigezen də chit il гражданы bula Rusiya Federasiyası гражданы münicipal xəzməttə bulyrda xokukly bula magannda;

7) münicipal xəzmətkər chit il гражданы bula ochrakta, chit il гражданы münicipal xəzməttə bulyrda xokukly bula Rusiya Federasiyası халықara şartnaməsendə katnaşuchy chit il гражданы bula ochraklar dan tysh;

8) münicipal xəzmətkə kerğendə yalgın dokumentlar yağı yalgın beləşmələr biru;

9) ələge Federal законda, 2008 elnyıq 25 dekabr endəge «Korruptionaqə karshy toru turynnda» 273-FZ nömrəli Federal законda həm baska federal законnda karalgan məgъlumatlarndı tapşırma yağı münicipal xəzmətkə kerğendə belə torıp dəres yağı tulı bula magan beləşmələr biru;

9.1) 2007 elnyıq 2 martındagı 25-FZ nömrəli Federal законnyıq 15.1 cəttəyisində karalgan məgъlumatlarndı tapşırma (2017 elnyıq 1 maen dagı redaksiyasendə);

10) çakyrı komissiyası bəyləməse nigezen də (kontakt buencha xərbə xəzmət uzgan гражданndan tysh) çakyrılysh buencha xərbə xəzmət uzmagan dip tanu, əgər monyıq əchen zakonluy nigezelər bula mas, - kursətelgən bəyləməgə karata Rusiya Federasiyasenən tieshle subiectyenyıq çakyrı komissiyasenə shikayet biru əchen bilgeləngən vaxyt uzgan kənnən 10 el əchen də, ləkin əgər kursətelgən bəyləmə həm (yaşı) Rusiya Federasiyası tieshle subiectyenyıq çakyrı komissiyası karary kursətelgən bəyləməgə grazdan shikayete buencha Rusiya Federasiyası tieshle subiectyenyıq çakyrı komissiyası kararyna karata sudka shikayet birelgən bula - sud karary zakonluy kəchenə kerğen kənnən soñ 10 el əchen də ələge bəyləməne həm (yaşı) Rusiya Federasiyası tieshle subiectyenyıq çakyrı komissiyası kararyn chıgarğanda grazdannıq ələge bəyləməgə shikayete buencha xokuklary bəzəlmədi dip tanylganda.

Grazdani kontakt buencha avyl şirleğe xəkimiyate bashlygы vəzifəsinə bilgelənə almış, ə münicipal xəzmətkər şirlek bashlygы bekələn yağı tughanlıq yağı tughanlıq (eti- eniləre, ire yaşı xatıny, balacları, qız həm ip tughannda, şulay ip yağı xatınnıq beritungannda, qız həm ip tughannda, eti- eniləre, həm balacları) bula ochragynda kontakt buencha avyl şirleğe bashlygы vəzifəsinə bili almış.

Grazdan münicipal xəzmət vəzifəsinə biləy əchen bilgeləngən chik yaşı - 65 yaşıkə şitkənnən soñ münicipal xəzmətkə kabul itelə almış.

Şitəkchə vəzifəsinə bashkaruchi münicipal xəzmətkər şirle үzidərə organında, münicipal berəmləkneç sailyau komissiyası apparatındə mənfəatlılar karşılıqlı beterü maksatlarýnda ələge şirle үzidərənən sailyanulmuş profsosyuz organında, münicipal berəmləkneç sailyau komissiyası apparatındə şitəkchə vəzifəsinə biləgən chorde münicipal xəzmətkərlərneç mənfəatlıren yaklär almış.

17 bülək. Münicipal xəzmətkərneç xəzmət tərtibənə karata tələplər

17.1. Münicipal xəzmətkərneç bürüchləri:

1) vəzifələrə namus bələn, yugary profesionallı dərəjədə bashkarırga;

2) барлық физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, гадел мәнәсәбәтне тәэммин итәргө, нинди дә булса ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һәнәри яки социаль тәркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, тәркемнәргә, оешмаларга һәм оешмаларга карата алдан аерым мәнәсәбәттә булмаска;

3) вазыйфай бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мәлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карапларының үзләренең һәнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясый алмый торган нейтральлекне сакларга;

5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык курсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә хәрмәт курсәтергә;

7) төрле этник һәм социаль тәркемнәренең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм конфессиональара татулыкны тәэммин итәргө;

9) муниципаль орган аbruена яисә үзенең аbruена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

17.2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбур итү очракларына юл куймаска тиеш.

18 бүлек. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр каршылығын җайга салу

18.1. Әлеге Федераль законда мәнфәгатьләр конфликтты астында вазыйфанды биләп торучы затның шәхси қызықсыны (турдын-туры яки туры булмаган) мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау һәм җайга салу буенча чаралар күрү бурычын, вазыйфай (хезмәт) бурычларын тиешенчә, объектив һәм гадел үтәүгә (вәкаләтләрне гамәлгә ашыру) йогынты ясый яисә йогынты ясый алуны күздә тота торган ситуация аңлашыла.

18.2. Шәхси қызықсыну астында әлеге бүлекнең 19.1.п.курсәтелгән затның акча, башка мәлкәт, шул исәптән мәлкәт хокуклары, мәлкәти характердагы хезмәт курсәтүләр, башкарылган эшләр нәтижәләре яки нинди дә булса файда (өстенлекләре) рәвешендә керемнәр алу мөмкинлеге һәм (яисә) аның белән якын туганлыкта яки үз туганлығындагы затлар (әти- әниләре, ире яисә хатыны, балалары, кыз һәм ир туганнары, шулай ир яки хатыннның бертуганнары, кыз һәм ир туганнары, әти- әниләре, һәм балалары), гражданнар яисә оешмала белән әлеге бүлекнең 19.1.өлешендә курсәтелгән зат һәм (яки) аның белән якын туганлыкта торучы затлар мәлкәт, корпоратив яки башка якын мәнәсәбәтләр белән бәйләнештә булуаңлашыла.

18.3. Мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яки җайга салу мәнфәгатьләр каршылығында булган муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай яки хезмәт хәлен үзгәртү, аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфай (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерү һәм (яки) мәнфәгатьләр каршылығы барлыкка килүгә сәбәп булган табыштан баш тарту булырга мөмкин.

18.4. Әгермуниципаль хезмәт вазыйфаларын башкаручы заткыиммәтле кәгазыләр, акцияләргә(катнашу өлеше, оешмаларныңустав капиталындагы пайларга) ия булса, һәм бу мәнфәгатьләр конфликттын акитеерергә мөмкин булганда, курсәтелгән зат аңа тиешле кыйиммәтле кәгазыләр, акцияләрне (катнашу өлеше, оешмаларның устав капиталындагы пайларны) Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә ышаныч идарәсенә тапшырырга тиеш .

18.5. Мәнфәгатьләр конфликтында булган муниципаль хезмәткәр тарафыннан мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу чарапарын кабул итмәү муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

18.6. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликтyna китерә яки китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү туринда мәгълүм булган яллаучы (эш бирүче) вәкиле, әлеге муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтyn җайга салу чорында муниципаль хезмәттә биләгән вазыйфасыннан азат ителү вакытында хезмәт хакын саклап калып, муниципаль хезмәкәртнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр мәнфәгатьләр конфликтyn җайга салу буенча чарапар күрергә тиеш.

18.7. Эш бирүчнең вәкиле булган үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр каршылыгынакитерә яки китерергә мөмкин булган, мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмауга яки җайга салуда шәхси кызыксыны булуы ачыкланса, яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттән азат ителүе белән риза булмавы хокук бозу булып тора.

18.8. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне тәэммин иту һәм жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтyn җайга салу өченмуниципаль хезмәт турындагы 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы Кодексы һәм муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтyn җайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин.

19 бүлек. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр туринда мәгълүмат тапшыру.

19.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар, әлеге вазифаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы (эш бирүче) вәкиленең кадрлар хезмәтенә керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре туринда белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре туринда белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр ел саен, хисап чорыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре туринда мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада тапшырыла.

19.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәр яллаучы (эш бирүчегә) вәкиленең кадрлар хезмәтенә үз чыгымнары, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары туринда мәгълүматларны Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре туринда белешмәләр бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формадаел саен, хисап чорыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырырга тиеш.

19.3. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы тору туринда» Федераль закон һәм «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору туринда» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациисе

Президентының норматив хокукий актларында, Россия Федерациясе субъектларының законнары һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

19.4. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннантапшырыла торган керемнәр, чыгымнары, милек һәм милек характеристындагы йөкләмәләр турында белешмәләр конфиденциаль характеристадагы белешмәләр булып санала, әгәр федераль законнар белән алар федераль законнар тарафыннан саклана торган дәүләт серенә һәм башка мәгълүматка кертелмәгән булса.

19.5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милке һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фондларына, шулай ук физик затларга иганә (взнослар) жыю өчен файдалану рөхсәт ителми.

Муниципаль хезмәткәрнең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында мәгълүматлар жибәрудә яки әлеге мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясе законнары нигезендә жавап tota.

19.6. Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәтләре һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү, әгәр мондый мәгълүмат бирү мәҗбүри булган очракта, яисә белә торып дөрес булмаган яки тулы булмаган мәгълүмат бирү муниципаль хезмәткәрне эштән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып санала.

19.7. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъвалаучытиешле исемлеккә кертелгән гражданнар тарафыннан, әлеге вазыйфаларны башкаручи муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләр турындагы белешмәләрнен дөреслеген һәм тулышыгын, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнен дөреслеген һәм тулышыгын, муниципаль хезмәткә керүче гражданнар тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнен дөреслеген һәм тулышыгын тикшерү Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары нигезендә, муниципаль хезмәткәрләрнен мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яисә жайга салу, алар тарафыннан "Коррупциягә каршы тору турында" Федераль закон һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурычларны үтәү турындагы таләпләрне үтәү Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

19.8. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затларның, шулай ук аларның иренең (хатынының) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарын тикшереп торуны гамәлгә ашыручы Татарстан Республикасы дәүләт органы (дәүләт органы бүлекчәсе яисә күрсәтелгән органның коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау эше өчен жаваплы вазыйфаи заты) Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

19.1 бүлек. «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында мәгълүмат тапшыру.

19.1.1. Муниципаль хезмәткәр, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы гражданин «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә гомумкулланылышта булган, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек бирүче

мәгълүматлар урташтырган сайtlары həm (яки) сайtlары битенең адреслары турында мәгълүматларны яплаучы (эш бируге) вәкиленен кадрлар хезмәтенә тапшыра:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы граждан-муниципаль хезмәткә көргөн ел алдыннан өч календарь ел эчендәге вакытта;

2) муниципаль хезмәткәр-әлеге мәгълүматны тапшыру елыннан соң елнүү 1 апреленнен өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

19.1.2. Әлеге Нигезләмәнен 19.1.1. п. күрсәтелгән белешмәләр. муниципаль хезмәт вазыйфасына дәгъва кылучы гражданнар, муниципаль хезмәткә урнашканда, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисап елыннан соң килүче елнүү 1 апреленнен дә соңга калмычка тапшырыла. Әлеге Нигезләмәнен 19.1.1. п. күрсәтелгән белешмәләр. Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән форма буенча бирелә.

19.1.3. Эшкә алуучы вәкиле карапы буенча, аның тарафыннан билгеләнгән вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасына дәгъвачылар həm муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телеқоммуникация чөлтәрендә урнаштырылган hərkem өчен мөмкин булган мәгълүматны эшкәртәләр, шулай ук әлеге Нигезләмәнен 19.1.1.п.белән каралган белешмәләрнен дөреслеген həm тулылыгын тикшерәләр.

20 бүлек. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

20.1. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр:

1) вазифа йөкләмәләрен вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэммин итә торган эш шартлары;

2) хезмәт хакын үз вакытында həm тулы күләмдә алу хокуку;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре həm эшләми торган бәйрәм көннәре бириү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә həm аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәту;

5) тиешле еллар эшләгән өчен həm инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәэммин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнен гайлә әгъзаларын аның вазыйфаи бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә килеп чыккан үлем очрагындапенсия белән тәэммин итү;

6) муниципаль хезмәткәрнен сәламәтлегенә həm мәлкәтенә аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә зыян килү очрагында, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт башкарған чорда яисә аның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган эшкә яраклылыгын югалткан очракта, мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне həm аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә həm шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көчләүдән, янаулардан həm башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

20.2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе юк ителүгә, яисә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләренен штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, оешма хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә яки оешма ябылу сәбәпле эштән азат ителгән очракта хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

21 бүлек. Муниципаль хезмәт стажы, исәпләү həm билгеләү тәртибе

21.1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыгы) көртөлә торган эш чоры, шулай ук муниципаль хезмәт стажын исәпләү həm билгеләү тәртибе муниципаль хезмәт

турында 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы кодексының 29 һәм 30 статьялары белән җайга салына.

22 бүлек. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүен өзү өчен нигезләр

22.1. Россия Федерациясе Хезмәт Кодексында каралган хезмәт килешүен өзү өчен каралган нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе яллаучы(эш бируч) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән ин чик яшькә житу;
- 2) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы чит илнең гражданы муниципаль хезмәт башкарыргахоуклы булган илнең гражданлыгыннан ваз кичү, яки Россия Федерациясе гражданының чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданына муниципаль хезмәттә булырга хокук бируч халықара шартнамәсендә катнашучы булмаганчыт илнең гражданлыгын яисә дайми яшәү хокукуны алуы, чит ил дәүләте территориясендә дайми яшәү хокукуны раслаучы башка документ алуы;
- 3) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 02.03.2007 ел, № 25-ФЗ Федераль законның 13, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләуләрне һәм тыюларны үтәмәве;
- 4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

22.2. Муниципаль хезмәт башкару белән бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыела:

- 1) түбәндәге очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү:
  - а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына, яки Россия Федерациясе субъекты дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләнү, шулай ук дәүләт хезмәттә вазыйфасына билгеләнгән очракта;
  - б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләнү;
  - в) профсоюз органына, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органын житәкләүдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) катнашу;
- 2)а) түләүсез рәвештә сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органын житәкләүдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференциядә катнашудан кала);
  - б) Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә, яллаучы вәкиле рәхсәте белән түләүсез рәвештә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашу (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференциядә катнашудан кала);
  - в) Россия Федерациясе субъектының муниципаль берәмлекләре советында, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә башкару;
  - г) түләүсез рәвештә оешманы гамәлгә куючи вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен, яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә оешманы гамәлгә куючи (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен яклау;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

2.1) шәхси яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек әшчәнлеге белән шөгыльләнергә;»;

3) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торган, яисә аңа турыйдан-туры буйсынган яисә аның контроленә булган өченче затлар эшләре буенча жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә вәкил булырга;

4) вазыйфалар башкару белән бәйле рәвештә яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) бүләкләр алырга. Беркетмә чарапары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чарапар белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәр тарафыннан акт буенча муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән жирле үзидарә органнарына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә тапшырыла, Россия Федерациясе Граждан кодексы белән билгеләнгән очраклардан тыш. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйле рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5), жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук дәүләт хакимијате органнары һәм чит дәүләтләрнең жирле үзидарә органнары, халықара һәм чит ил коммерциячел булмаган оешмалары белән үзара килешүләре буенча үзара нигездә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш, физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга барырга;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чарапарын, башка муниципаль мәлкәтне файдаланырга;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда федераль законнар нигезендә конфиденциаль характеристдагы белешмәләргә кертелгән мәгълүматларны яки вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яки кулланырга;

8) әгәр бу аның вазифасына керми икән, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре әшчәнлегенә карата, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чарапарында, халык алдында фикер йөртүләргә һәм бәяләүләргә юл куярга;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язма рәхсәтеннән башка чит дәүләтләрдән, халықара оешмалардан, шулай ук сәяси партияләрдән, башка иҗтимагый берләшмәләрдән һәм дини берләшмәләрдән бүләкләр, Мактаулы һәм маҳсус исемнәр (фәнни дәрәжәдән тыш) кабул итәргә, әгәр аның хезмәт вазыйфасына әлеге оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керә икән;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифаи хәл өстенлекләреннән файдаланырга;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка иҗтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәлен кулланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр сыйфатында ачык мәнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка иҗтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннар һәм башка иҗтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) төзү яисә күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итү;

13) хезмәт бәхәсләрен җайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктату;

14) Россия Федерациисенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациисе законнарында башкача каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр һәм күзәтчелек советлары, Россия Федерациисе территориясендә эшләүче хөкүмәтнеке булмаган чит ил коммерцияле булмаган оешмалары һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) Әгәр Россия Федерациисенең халықара килешүендә яки Россия Федерациисе законнарында башкасы каралмаган булса, яллаучы (эш би्रүче) вәкиленең язма рәхсәтеннән башка бары тик чит ил дәүләтләре, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финансдан торган түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә.

22.3. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, мәгаллимлек, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә хокуклы түгел. Шул ук вакытта, әгәр Россия Федерациисенең халықара килешүендә яки Россия Федерациисе законнарында башкача каралмаган булса, мәгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финансдан алмый. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, әгәр Россия Федерациисенең халықара шартнамәсендә яки Россия Федерациисе законнарында башкача каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациисе территориясендә эшләүче хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының чит ил коммерцияле булмаган башка органнары, аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

22.4. Граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң оешма яки физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын игълан итәргә яки кулланырга хокуклы түгел.

22.5. Россия Федерациисенең норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында, хезмәт шартнамәсе шартларында оешмада вазыйфа биләүгә һәм (яки) әлеге оешмада граждан-хокукый шартнамәсе шартларында, әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарә итүнен аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына керсә, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу буенча тиешле комиссиянең Россия Федерациисе норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә бирелә торган ризалыгыннан башка граждан-хокукый шартнамәсе шартларында әлеге эшне башкарырга хокуклы түгел.

22.6. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән инч чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык вакытка рәхсәт ителми.

Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия исәпләү һәм билгеләү өчен айлык акчалата керем составына вазыйфаи оклад һәм сыйныф чины өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә кертелә.

23 бүлек. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылыгы

23.1. Муниципаль хезмәткәрнең үз гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (эш би्रүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

Дисциплинар жәзалар муниципаль хезмәткәр тарафыннан коррупциячел хокук бозу кылу турында мәгълүмат көргөн көннән алып алты айдан да соңға калмычка, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә яраксызлығы, отпустка булу чорларын санамыйча, һәм коррупциячел хокук бозу кылган көннән өч елдан да соңға калмычка кулланыла. Құрсәтелгән вакытка жинаять эшке буенча эш алып бару вакыты кертелми.

23.2. Дисциплинар жинаятькә юл күйтган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар жауаплылығы турындағы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата әттәлеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтәудән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәудән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

23.3. Дисциплинар жәзаларны куллану һәм алу тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 марта турында 25-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

24 бүлек. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әғъзаларын пенсия белән тәэмин итү.

24.1. Жирлекнен жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләрне һәм аларның гайлә әғъзаларын пенсия белән тәэмин итү «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 24 статьясы, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 28 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

24.2. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия «Имiniumt пенсияләре турында» Федераль законның 8 статьясындағы 1 өлеше нигезендә картлық буенча иминият пенсиясен алу хокукуны бирә торган яшкә җиткәч, яки вакытыннан алда картлық буенча иминият пенсиясен яки инвалидлық буенча иминият пенсиясен билгеләгендә билгеләнә. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия гомерлеккә билгеләнә һәм ай саен түләнә.

24.3. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләмен билгеләү муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының билгеләнгән чагылышы нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшләгән өчен пенсиянең максималь күләме Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле вазыйфасы буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсиянең максималь күләмнән артмаска тиеш.

Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасы буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсиянең максималь күләмен исәпләгендә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең тиешле вазыйфасы буенча (әгәр вазыйфа оклад максималь һәм минималь әһәмияткә ия булса) вазыйфаи окладның максималь күләме кулланыла, класс чины өчен вазыйфаи окладка ай саен ёстәмә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү чыгымнарын формалаштыру нормативларын билгели торган норматив хокукий актында билгеләнгән күләмдә исәпкә алына.

24.4. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукуна ия булган гражданның гаризасы буенча, (шул исәптән электрон документ формасында бирелгән булырга мөмкин) муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июненәндәге 50-TP3 номерлы Татарстан Республикасы Кодексының 28 статьясындағы 1 һәм 2 өлешләре нигезендә билгеләнә.

Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү турындағы гаризага күшымта итеп бирелә:

1) паспорт яки шәхесне раслаучы башка документ күчермәсе, яше, гражданлыкка каравы;

2) хезмәт кенәгәсeneң күчермәсе, шулай ук кирәк булганда, муниципаль хезмәт стажын раслый торган hәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 30 статьясында күрсәтелгән башка документларның күчермәләре (25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ;

3) тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләүне сорап мәрәжәгать иткән затның айлык акчалата эчтәлеге күләме турында вазыйфаи оклады hәм айлык түләүләр күләме, шулай ук муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык ёстәмә билгеләү датасы күрсәтелгән белешмә.

Әлеге пунктның 1-3 пунктларында күрсәтелгән документларның күчермәләре белән бергә аларның төп нөсхәләре тапшырыла, документлар кабул иткәндә алар күчермәләре белән чагыштырыла hәм мәрәжәгать итүчегә кире кайтарыла.

24.5. Тиешле елларны эшләгән өчен пенсия түләү тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләнгән затның яшәү урыны буенча башкарыла. Пенсиянер яшәү урынын алыштырганда, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү, аны китерүне дә кертеп, аның яна яшәү урыны яки тору урыны буенча, пенсия эше hәм теркәлү органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бирелгән документлар нигезендә гамәлгә ашырыла

Татарстан Республикасы территориясеннән читкә дайми яшәү урынына китүче (kitkәn) затларга тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.6. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфаларын үтәүгә бәйлевафат булган очракта, шул исәптән аны муниципаль хезмәттән азат иткәннән соң, вафат булган гайлә әгъзалары федераль законнар белән билгеләнә торган тәртиптә туендыруучысын югалткан очракта пенсия алу хокукуна ия.

24.7. Муниципаль хезмәткәргә ышаныч югалтуга бәйле рөвештә эштән азат иту рөвешендәге жәзаны куллану турында белешмәләр жирле үзидарә органы тарафыннан, «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

25 бүлек. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

25.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын намуслы hәм нәтиҗәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим hәм катлаулы биремнәрне үтәүләре өчен түбәндәге бүләкләр кулланылырга мөмкин:

1) рәхмәт белдерү;
2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;
3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
4) награждение почетной грамотой или иными видами наград, установленными органами местного самоуправления;

5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
6) федераль законнар hәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында hәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.

25.2. Муниципаль хезмәткәрләре бүләкләү өчен нигез булып тора:

- муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи вәкаләтләрен үрнәк итеп үтәү;
- озак hәм мактауга лаек хезмәт;
- аерucha мөһим hәм катлаулы биремнәрне үтәү;
- юбилей даталары;

- хезмәттәге башка казанышлар.

Муниципаль хезмәткәрләрнең вазифа вәкаләтләрен үрнәк итеп үтәү, вәкаләтләрне сыйфатлы һәм үз вакытында башкарылуын, иҗади янын килүне һәм Жирлекнең жирле үзидарә органнары эшнән нәтижәлелеген тәэмин итә торган инициативы күрсәтүне аңлата.

Хезмәтнең мактауга лаек булуы бүләкләү датасына дисциплинар жәза булмау белән билгеләнә.

Һәр конкрет очракта биремнәң мәһимлеге һәм катлаулылығы, алынган нәтижәне исәпкә алып, әлеге мәсьәләне хәл итү вәкаләтенә кергән орган житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү түрүндагы мәсьәлә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан, шулай ук Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы башлыгы урынбасарлары, жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе житәкчесе үтенечнамәсе буенча карала.

Бүләкләүләр куллану түрүндагы үтенечнамә хезмәткәрнең жирле үзидарә органнары алдында торган бурчларны хәл итүдә катнашу дәрәҗәсен, хезмәткәрнең һөнәри осталыклары һәм оештыру сәләтләре булын дәлилләргә тиеш.

Үтенечнамә муниципаль хезмәткәр буйсынган житәкче белән килештерелә.

Муниципаль хезмәткәргә рәхмәт белдерү хокукуна шулай ук Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башлыгы урынбасарлары, муниципаль хезмәткәр карамагында булган жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе житәкчесе дә ия.

Бүләкләү хокукий акт белән игълан ителә, хезмәткәргә житкерелә һәм муниципаль хезмәткәрнең хезмәт кенәгәсенә һәм шәхси эшнә (акчалата бүләкләрдән тыш) кертелә.

Хокукий актта муниципаль хезмәткәрнең нинди казанышлары өчен бүләкләнүе һәм нинди кызыксындыру чарасы кулланылуы түрүнда белешмәләр булырга тиеш.

Бүләкләргә чыгымнар һәм бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләкләр хезмәткә түләү фонды хисабына башкарыла.

Муниципаль хезмәткәрне Мактау грамотасы белән бүләкләү өчен материаллар Яңа Чишмә муниципаль районы башлыгына, жирле үзидарә органы житәкчесенә, сайлау комиссиясе рәисенә юбилейга кадәр бер ай кала, башка төр кызыксындыру чаралары - тиешле вакыйга житкәнчегә кадәр 2 атнадан да соңга калмыйча тапшырыла.

26 бүлек. Жирлектәге муниципаль хезмәткәрләрнең реестры

26.1. Жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

26.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан тәшереп калдырыла.

26.3. Муниципаль хезмәткәр үлгән (вафат булган) яисә муниципаль хезмәткәрнең хәбәрсез югалган дип танылган яисә законлы көченә кергән суд каары белән аның вафаты игълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр үлем (һәлак булу) көненнән яки суд каары законлы көченә кергән көннән соң килгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан алына.

26.4. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукий акт белән раслана.

27 бүлек. Муниципаль хезмәтне финанслау

27.1. Муниципаль хезмәтне финанслау, әгәр федераль закон яисә Татарстан Республикасының муниципаль хезмәт түрүндагы 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Кодексында башкача билгеләнмәгән булса, пенсия түләү, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә

торган гарантияләрне тәэмүн итүгә бәйле башка чыгымнары да кертеп, жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла

28 бүлек. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

28.1. Муниципаль хезмәтне үстерү Жирлекнең муниципаль хезмәтен үстерү программалары һәм Яңа Чишмә муниципаль районның муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тәэмүн ителә, ул Жирлек бюджеты, Яңа Чишмә муниципаль района бюджеты һәм Татарстан Республикасы бюджеты хисабына финанслана.